

УДК 336:658.11

Кутідзе Л.С.¹, Коваль Д.С.²

¹ канд.екон.наук, доцент ЗНТУ

² студ. гр. ФЕУ-514м ЗНТУ

ДЖЕРЕЛА ЗАЛУЧЕННЯ КОШТІВ ДЛЯ РОЗВИТКУ МАЛОГО ТА СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ

Останнім часом все актуальнішою стає проблема підтримки та розвитку малого та середнього бізнесу в Україні. Такі підприємства виконують важливу соціально-економічну роль у гармонійному розвитку національної економіки, забезпечуючи зайнятість від 60 до 85 відсотків населення за різними країнами [1]. Це й не дивно, бо запорукою економічно успішної держави є наявність на ринку підприємств різного калібру.

В Україні малий та середній бізнес складають майже 98,8% (табл. 1) від загальної кількості підприємств і це, безперечно, пов'язано зі зростанням ділової активності та перехідним станом економіки України.

Таблиця 1–Кількість малих та середніх підприємств в Україні

Кількість підприємств, од.	Роки			
	2015		2017	
	кількість	у % до заг. кількості	кількість	у % до заг. кількості
Усього	343 400	100	338256	100
Великі	400	0,2	399	0,2
Середні	15 200	4,4	14937	4,4
Малі	327 800	95,4	322920	95,4

Джерело: складено авторами на основі [2]

У зв'язку з цим, на підприємствах малого та середнього бізнесу існує необхідність пошуку додаткових джерел фінансування. Особливо гостро дане питання постає перед суб'єктами малого бізнесу, насамперед, через обмеженість власних коштів.

Джерелами фінансування підприємств малого та середнього бізнесу є:

- самофінансування–використання прибутку та амортизаційного фонду;
- фінансово-кредитний ринок;
- державне фінансування–у формі державної підтримки та грантів;
- ресурси міжнародних фондів та організацій;
- фондовий ринок;
- ресурси приватних осіб.

Банківські кредити є досить дорогим ресурсом для малого бізнесу. Достатньо популярними запитами серед підприємців є кредити на поповнення обігових коштів, на придбання обладнання, техніки та нерухомості.

Найбільш зацікавленою у розвитку малого і середнього бізнесу є держава. В Україні діє Національна програма сприяння розвитку малого підприємництва в Україні, відповідно до Закону України від 21.12.2000 р. [3]. Одним із головних її напрямів є створення умов для побудови дієвої та ефективної фінансово-кредитної системи підтримки діяльності суб'єктів малого підприємництва. Роль держави полягає у забезпеченні розвитку і підтримці малого і середнього бізнесу за рахунок надання пільгових кредитів, стимулювання фінансових установ, переорієнтації бюджетних коштів.

Велику роль у фінансуванні потреб українського бізнесу відіграють міжнародні фінансові організації. Однак залучити фінансування від цих організацій досить складний і тривалий процес, в результаті якого можна отримати значні суми під відповідний проект за порівняно невисокі відсотки. Так, в Україні представлено Європейську програму підтримки малого та середнього бізнесу COSME, Програми від Європейського банку

реконструкції та розвитку (від залучення експертів-консультантів до надання грантів). Німецько-український фонд надає програми мікрокредитування та кредитування пріоритетних галузей, USAID кредитує аграріїв України через кредитні спілки.

Не зважаючи на незначну державну підтримку, підприємцям є з чого вибирати. Різні міжнародні програми, проекти та гранти можуть підтримати власників бізнесу під час економічної кризи. Отже, у вирішенні проблем фінансування малого та середнього бізнесу в Україні важлива роль належить як самим підприємствам, так і банківському сектору та державі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1.Ляпін Д.В. Основні моделі розвитку малого підприємництва в Україні/Д.В. Ляпін//Стратегічні пріоритети.–2011.–№ 3(20).–С.90-95.

2.Дані Державної служби статистики України [Електронний ресурс].–Режим доступу: https://ukrstat.org/uk/operativ/operativ2013/fin/kp_reg/kp_reg_u/kp_reg_u_2017.htm

3.Закон України про «Про Національну програму сприяння розвитку малого підприємництва в Україні» [Електронний ресурс].–Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2157-14>